

**LAUDATO SI'
MOVEMENT**

Catholics for Our Common Home

Mwongozo wa Uwekezaji Endelevu

Kwa Makusanyiko

Yaliyomo

UTANGULIZI	3
TAZAMA	4
Maswali ya Kutafakari	5
TAMBUA	5
Maswali ya kutafakari.....	7
CHUKUA HATUA	8
Anzisha kamati.....	8
Bainisha upeo wako.....	9
Bainisha mahitaji yako.....	9
Tafuta kampuni sahihi ya kuwekeza.....	9
Fanya uamuzi wa mwisho	10
Sherehekea	10
Fuatilia kwa muda mrefu.....	10
RASILIMALI / NYENZO ZA ZIADA	11

UTANGULIZI

"Rasilimali za dunia pia zinaporwa kwa sababu ya mbinu fupi za uchumi, biashara na uzalishaji." (Laudato Si', 32)

Mwongozo huu umeundwa kusaidia Kusanyiko hizo zinazotafuta kutafakari barua ya Papa Francisko Laudato Si na athari zake za jinsi ya kusimamia rasilimali za kifedha. Tafakari kuhusu jinsi chaguzi za uwekezaji zinavyoweza kuwa na athari katika uendelevu itasababisha mbinu ya hatua kwa hatua iliyopendekezwa kwa Kusanyiko kuanza mpito kwa uwekezaji endelevu.

Kama watu wa imani ambao wameitwa kutumikia manufaa ya wote, lazima tuulize ni mwongozo gani kanuni za imani yetu hutoa tunapofanya kazi pamoja ili kujenga maisha yajayo katika uso wa shida ya kiikolojia. Mafundisho ya Kijamii ya Kikatoliki (Catholic Social Teaching /CST) yanaweza kutusaidia kutambua jinsi ya kujibu kwa haki matatizo ya kimaadili na kimaadili ya wakati wetu, tukiwa na wasiwasi unaostahili kwa vizazi maskini zaidi na vijavyo.

Mwongozo huu unajumuisha sehemu tatu:

1. Tazama
2. Tambua
3. Chukua hatua

Sehemu ya kwanza itakusaidia kutambua mahali unapowekeza. Sehemu ya pili itakusaidia kutambua kama uwekezaji wako unalingana na maadili yako. Hatimaye, sehemu ya tatu itakusaidia kuchukua hatua.

Ni muhimu kutambua kwamba mwongozo huu ni kwa madhumuni ya elimu tu. Haijumuishi au haikusudii kujumuisha ushauri wa uwekezaji au huduma yoyote ya uwekezaji na haichukui nafasi ya ushauri wa kitaalamu wa uwekezaji. Laudato Si' Movement na washirika wake, wanachama, na washirika hawaidhinishi au kupendekeza bidhaa yoyote ya uwekezaji na hawawajibikii kwa hatua zinazochukuliwa na wawekezaji. Uwekezaji wote una aina fulani ya hatari, na unapaswa kushauriana na mtaalamu anayefaa kwa ushauri mahususi unaokidhi mahitaji yako mahususi na/au uthibitishe usahihi wa maelezo yaliyotolewa hapa kabla ya kufanya uamuzi wa uwekezaji.

TAZAMA

Kama watu wa imani na wasimamizi wa rasilimali za kifedha, tunaalikwa kuwekeza kwa njia inayojibu mahitaji ya wakati wetu. Kuelewa mahitaji hayo kunahitaji kuona uchumi wenyewe kupitia lenzi ya ikolojia muhimu. Mara nyingi, tunapowekeza, tunashiriki katika soko la fedha bila kuzingatia picha nzima, hasa lengo letu kama mashirika ya imani.

Njia tunayochagua kusambaza rasilimali zetu itakuwa na athari kwa mazingira na uhifadhi wake kwa vizazi vijavyo. Tabia yetu ya kiuchumi inasimama kama taswira ya utayari wetu wa kupambana na mzozo wa kiikolojia unaotukabili. Katika Laudato Si', Papa Francisko anatoa taswira nzima ya picha, ambayo inatuita kurudi nyuma na kuakisi macho ya upendo ya Muumba.

Maadili ya imani yetu na matendo yanayofuata lazima:

1. Yapatane na ulinzi wa aina zote za maisha.
2. Onyesha dhamira ya muda mrefu ya kusaidia kuunda ulimwengu ambao utasaidia siyo tu kuhifadhi mazingira, lakini pia kusaidia kujibu mahitaji ya masikini na walio hatarini.

Dhana ya ikolojia shirikishi, iliyoenezewa kwa uzuri katika Laudato Si', inatualika kuona uhusiano wa kina na miunganisho kati ya mambo ya kiuchumi, kijamii, kimazingira na kifedha ambayo yanachangia hali halisi ngumu inayotukabili leo.

Kama wasimamizi wa mitaji, utamaduni na maadili yanayoongoza maamuzi yetu ya uwekezaji hutengeneza soko la fedha ambalo huathiri mfumo wa uchumi. Kwa kuvuta usikivu wetu kwa jinsi tunavyochagua kuwekeza, tunaweza kuanza kuona kwa uwazi zaidi jukumu tunalocheza katika kuwa sehemu ya tatizo au sehemu ya suluhu iliyo katika moyo wa Laudato Si'.

Tunaweza kuona jinsi mbinu nyingi za kawaida zinavyoelekeza kwenye uwekezaji katika tasnia ya uziduaji - biashara zinazoondoa metali, madini na mkusanyiko kutoka duniani. Mazoea haya ya kifedha siyo tu huchukua zaidi ya tunavyotoa kwa mazingira, lakini pia yanahimiza matumizi ya mafuta, kuongezeka kwa uzalishaji wa gesi chafu, uchafuzi wa mazingira, uchafuzi, ukataji miti, na uharibifu wa rasilimali.

Kama wawekezaji, tuna wajibu wa kusimamia rasilimali kwa uangalifu, tukilinganisha mazoea yetu ya uwekezaji na kanuni za imani yetu na Mafundisho ya Kijamii ya Kikatoliki (CST) ili kuchagiza uchumi wa haki zaidi.

Maswali ya Kutafakari

- Je! kusanyiko lako limejitolea vipi kufuata Mafundisho ya Kijamii ya Kikatoliki? Je, kuna taarifa zozote za Kuu za Jumla, ripoti za Kusanyiko, au nyaraka zingine zinazoweka wazi ahadi yako kwa Mafundisho ya Kijamii ya Kikatoliki?
- Ni sekta gani zinazopingana na Mafundisho ya Kijamii ya Kikatoliki?
- Chaguo lako la uwekezaji linawezaje kuepuka madhara kwa uumbaji na maskini?
- Kuhamia kwenye uwekezaji endelevu kunawezaje kuwatia moyo waumini wa Kusanyiko kwamba inajali viumbe vyote, hasa vijana na walio hatarini zaidi?

TAMBUA

"Maamuzi ambayo yanaweza kuonekana kuwa muhimu tu ni katika maamuzi halisi kuhusu aina ya jamii ambayo sisi tunataka kujenga." (Laudato Si', 107)

Ndani ya mfumo wa Laudato Si', hatuwezi kutenganisha shughuli za kiuchumi na nia zake kutoka kwa ustawi wetu wa pamoja. Wawekezaji wanaotaka kujumuisha mwaliko na maadili ya Laudato Si' ni lazima waunde jalada la uwekezaji ambalo linaakisi itikadi zetu za imani na vilevile kuchangia vyema katika ikolojia muhimu zaidi.

Kwa upande mwingine, ni lazima tuepuke uwekezaji ambao una athari mbaya kwa maendeleo endelevu au ambayo haipatani na maadili yetu ya imani.

Uwekezaji endelevu hutualika kuwa katika uhusiano sahihi na kaka na dada zetu duniani kote na viumbe vyote.

Kukubali mtazamo wa ulimwengu wa ikolojia hutuita katika tathmini ya kina ya shughuli zetu za uwekezaji. Laudato Si' wanatualika katika uongofu ili kukomesha kile kinachosababisha madhara na kushiriki katika mpito wa haki kuelekea siku zijazo zenye haki ikolojia.

Kukutana na mshauri wako wa kifedha au meneja wa kwingineko ili kuuliza maswali mahususi kuhusu uwekezaji wako wa sasa kunaweza kusaidia. Unaweza kuuliza maswali kama haya:

- Ni sera na michakato gani ya kimazingira, kijamii, na utawala (Environmental, Social, and corporate Governance /ESG) inayotumiwa na makampuni tunayowekeza kwa sasa? Vigezo hivyo vinaandikwa?
- Kampuni imechapisha sera ya mazingira?
- Kwa sasa tunawekeza katika utafutaji, uchimbaji, usindikaji, usafishaji au usambazaji wa mafuta ya visukuku?
- Uwekezaji wetu wa sasa unaunga mkono nishati mbadala au tasnia nyingine yoyote ambayo inaweza kukuza maendeleo ya siku zijazo endelevu?
- Jisikie huru kujumuisha maswali kuhusu sera zozote ambazo ni muhimu kwako.

Baada ya kujifunza zaidi kuhusu uwekezaji wako wa sasa, tambua ni aina gani ya uwekezaji ungependa kufanya. Hakuna kiwango kimoja cha uwekezaji endelevu. Kufafanua masuala ambayo ni muhimu kwa Kusanyiko ni mahali pazuri pa kuanzia.

Kwa mfano, unaweza kuchagua uwekezaji unaosaidia:

- Faida ya kijamii. Zaidi ya kuepuka tu shughuli zinazokiuka Mafundisho ya Kijamii ya Kikatoliki, uwekezaji wako unaweza kusaidia shughuli ambazo zina thamani ya kijamii na kimazingira.
- Uwazi. Makampuni endelevu yanatarajiwa kuwa wazi katika shughuli zao, hasa katika alama za tija kwa kaboni, nishati, maji na viashirio vingine vya utendakazi wa mazingira. Uwazi huruhusu wateja kuhakikisha kuwa uwekezaji wao unalingana na maadili yao.
- Haki na maono ya muda mrefu. Kampuni endelevu lazima ziwe na faida kiuchumi, lakini kwa ujumla hazigawi faida kubwa kwa wanahisa. Wao huwa na kikomo cha malipo ya mtendaji na tofauti za malipo ya wafanyikazi.

Kama sehemu ya mchakato wako wa utambuzi, unaweza kukutana na changamoto chache katika safari ya kutafuta kampuni endelevu ambayo inalingana na maadili yako ya imani na inayostahili uwekezaji wako. Kutarajia changamoto hizi kutarahisisha kuzisimamia.

- Taarifa chache: Kwa ujumla, kadiri kampuni inavyotoa maelezo zaidi yanayohusiana na mazingira, kijamii, na utawala hadharani, ndivyo alama ya utawala wa mazingira, kijamii na ushirika (ESG) inavyoweza kupata juu zaidi. Huenda kampuni fulani zisitoe data inayopatikana kwa umma kuhusu viashirio hivi vya utendakazi.

- Chaguo chache: Katika baadhi ya maeneo, kunaweza kuwa na idadi ndogo ya kampuni endelevu za kuchagua, jambo ambalo linaweza kufanya iwe vigumu kupata inayolingana na maadili na mahitaji ya taasisi yako.
- Chaguzi za kulinganisha: Inaweza kuwa vigumu kujua kama kampuni moja ni bora zaidi kuliko nyingine katika suala la athari za kijamii na kimazingira.
- Upinzani wa mabadiliko: Kunaweza kuwa na upinzani wa kubadilika ndani ya Kusanyiko yako, kwani kubadili vitega uchumi na/au kuchagua kampuni sahihi wa kuwekeza kunaweza kuwa mchakato unaotumia muda mwingi.

Alama za nyakati zinaonyesha kuwa Kusanyiko yako inaitwa kukumbatia Uchumi wa Ikolojia. Kutambua kama na jinsi umeitwa kuchukua hatua ni jukumu sasa kabla ya wewe

Maswali ya kutafakari

- Kusanyiko yetu ina uwekezaji gani kwa sasa?
- Kusanyiko yetu inatumia vigezo vyovyote vya kimazingira, kijamii, au kiutawala kufanya maamuzi kuhusu uwekezaji wake?
- Uwekezaji na sera zetu zinalingana vipi na maadili yetu?
- Ni aina gani nyingine za hatua katika Uchumi wa Ikolojia ambazo tunaweza kuchukua sasa hivi? *Unaweza kufikiria kuachana na viwanda visivyo endelevu au kuhamia benki endelevu.*
- Hatua hizo zinaweza kuwa na athari zaidi au kidogo kuliko kubadilisha jalada letu la uwekezaji? *Ili kujibu swali hili, unaweza kutaka kufikiria kuhusu kiasi cha pesa kinachohusika katika kila moja, kiwango ambacho kila mmoja husaidia au kudhuru Mafundisho ya Kijamii ya Kikatoliki, na hati zozote za mwongozo kutoka Kusanyiko yako.*
- Tunataka kusonga mbele kwa kujitoa?

CHUKUA HATUA

*"Kanuni ya kuongeza faida, mara nyingi hutengwa na mambo mengine, inaonyesha kutoelewa dhana halisi ya uchumi."
(Laudato Si', 195)*

Kusanyiko yako ikifanya uamuzi wa kuhamia uwekezaji endelevu, inapaswa kuchukua hatua. Hatua hizi zinapendekezwa kama njia ya kupitia mchakato.

1. Anzisha kamati
2. Bainisha upeo wako
3. Bainisha mahitaji yako
4. Tafuta kampuni sahihi ya kuwekeza
5. Fanya uamuzi wa mwisho
6. Sherehekea
7. Fuatilia kwa muda mrefu

Anzisha kamati

Ili kuunda kamati yako, tambua kiongozi/viongozi katika Kusanyiko lako wanaochangia maamuzi ya kifedha. Huyo anaweza kuwa Mkuu, Mkuu wa Mkoa, au Kiongozi Mkuu. Timu ya JPIC (Haki, Amani na Uadilifu wa Uumbaji) au timu ya uumbaji, mhasibu wa ndani, kamati za uwekezaji, ofisi ya fedha, na/au mabaraza yaliyoanzishwa kwa ajili ya kufanya maamuzi yanaweza pia kuchangia maamuzi ya kifedha. Hata kama idara uliyomo ndiyo inayoidhinisha maamuzi ya kifedha, itakuwa vyema kutambua wengine wanaochangia maamuzi yanayozingatia maadili.

Katika hatua hii, unapaswa kuzingatia pia mtindo wa uchumi na ushawishi wa Kusanyiko lako. Je, ni huru? Au serikali kuu? Je, maamuzi yanayochukuliwa yatakuwa na athari za ndani? Au kikanda?

Bainisha upeo wako

Utachagua makampuni kulingana na sera na taratibu zake za kimazingira, kijamii, na utawala pekee?

Au utatathmini chini zaidi ya msururu wa thamani wa kila kampuni ili kuwatenga yoyote ambayo yanahusika katika shughuli zinazochukuliwa kuwa zisizo za kimaadili au ambazo ni kinyume na maadili ya imani yako? Baadhi ya wasimamizi wa uwekezaji huchunguza tu mapato au shughuli moja kwa moja ndani ya kampuni, huku wengine wakipanua wigo wao ili kutathmini kampuni kwa shughuli isiyojumuishwa katika msururu wake wa ugavi, au katika matumizi ya bidhaa zake.

Bainisha mahitaji yako

Ni matokeo gani yanayolengwa chanya ya kimazingira na kijamii unayotarajia kutoka kwa uwekezaji wako? Ni faida gani za kifedha za kiwango cha soko unazotarajia kufikia?

Jua ikiwa vikwazo au mahitaji yoyote kuhusu uwekezaji yanaelezwa na sera zako za kifedha. Kwa mfano, sera zako zinaweza kukuhitaji ufanye yafuatayo:

- Tathmini kiwango cha hatari ya kila uwekezaji.
- Tafuta ufumbuzi kuhusu utendaji wa kampuni unazowekeza. Unaweza kukumbuka kwamba baadhi ya makampuni yana uwazi zaidi kuliko mengine katika shughuli zao, hasa katika alama za tija kwa kaboni, nishati, maji na viashiria vingine vya utendaji wa mazingira.
- Wekeza katika makampuni katika maeneo mengi, hasa ikiwa Kusanyiko imeenea kijiografia.

Tafuta kampuni sahihi ya kuwekeza

Unda orodha ya makampuni ambayo sera na michakato ya utawala wa mazingira, kijamii na ushirika (ESG) inalingana na maadili yako ya imani.

Tuma barua pepe au upigie simu kampuni hizo au utafute tovuti zao ili kujifunza zaidi kuhusu jinsi maadili yao yanavyowiana na yale ya Kusanyiko yako.

Unaweza kutaka kutumia orodha hii kuunda wasifu wa kampuni kwa ulinganisho rahisi.

- Muhtasari wa jumla wa kampuni, ikijumuisha miaka ya biashara, misheni na mali
- Sera na michakato ya utawala wa mazingira, kijamii na ushirika (ESG) ya kampuni

- Ukadiriaji wa nje wa kampuni na taarifa za ufichuzi
- Kampuni ina sera zozote za utengaji ambazo zinazuia shughuli zake katika tasnia zisizo endelevu, kama vile tasnia ya uziduaji?
- Kampuni ina sera zozote za faida kwa jamii zinazohimiza shughuli zake katika tasnia endelevu?
- Ni sera zipi za kampuni kuhusu uwazi, kama vile kutoa mtazamo kamili wa sera na michakato yake ya mazingira, kijamii na utawala?
- Kampuni inashughulikiaje haki na maono ya muda mrefu? Wanahisa hulipwa kiasi gani kwa ujumla? Kuna tofauti gani kati ya malipo ya mtendaji na malipo ya wengine?

Linganisha kampuni na uchague kampuni zinazofaa zaidi mahitaji yako.

Fanya uamuzi wa mwisho

Katika mchakato wa kawaida, kamati ingetoa pendekezo rasmi kwa mhasibu, ambaye atawasilishwa kwa Jenerali Mkuu kwa idhini yake ya mwisho.

Sherehekea

Uamuzi huo unapaswa kuadhimishwa kupitia njia za mawasiliano za Kusanyiko na kujumuishwa katika Mpango wa Kusanyiko wa Laudato Si' kwa [Jukwaa Tendaji la Laudato Si'](#).

Fuatilia kwa muda mrefu

Ikiwezekana, kamati inapaswa kuwasilisha maslahi yake yanayoendelea kwa kampuni ambazo Kusanyiko inawekeza katika nyakati muhimu, kama vile mapitio ya kila mwaka ya Mpango wa Kusanyiko ya Laudato Si'.

Iwapo kampuni itachapisha ripoti kuhusu jinsi shughuli zake zinavyolinda nyumba yetu ya kawaida, kamati inapaswa kuzishiriki na ofisi ya mawasiliano ya Kusanyiko, ambayo inaweza pia kutaka kuchapisha taarifa kuhusu juhudi za jumla za Kusanyiko kuhusu uchumi wa ikolojia.

RASILIMALI / NYENZO ZA ZIADA

[Dicastery ya Kukuza Waendelezaji Jumuishi wa Binadamu](#) inatoa utajiri na kina cha mwongozo na mafundisho kuhusu ikolojia muhimu, ikijumuisha taarifa kuhusu [Laudato Si'](#).

[Jukwaa Tendaji la Laudato Si'](#) inatoa maktaba ya msukumo [Plani za Laudato Si'](#) na zana zilizobinafsishwa ili [kuunda mpango wako mwenyewe na kuchukua hatua](#).

[FaithInvest](#) inatoa mwongozo wa kina kuhusu uwekezaji wa kimaadili na endelevu na miunganisho na jumuiya ya wataalam ambao wanaweza kutoa usaidizi unaoendelea.

[Laudato Si' Movement](#) inatoa rasilimali kuhamia benki endelevu.

